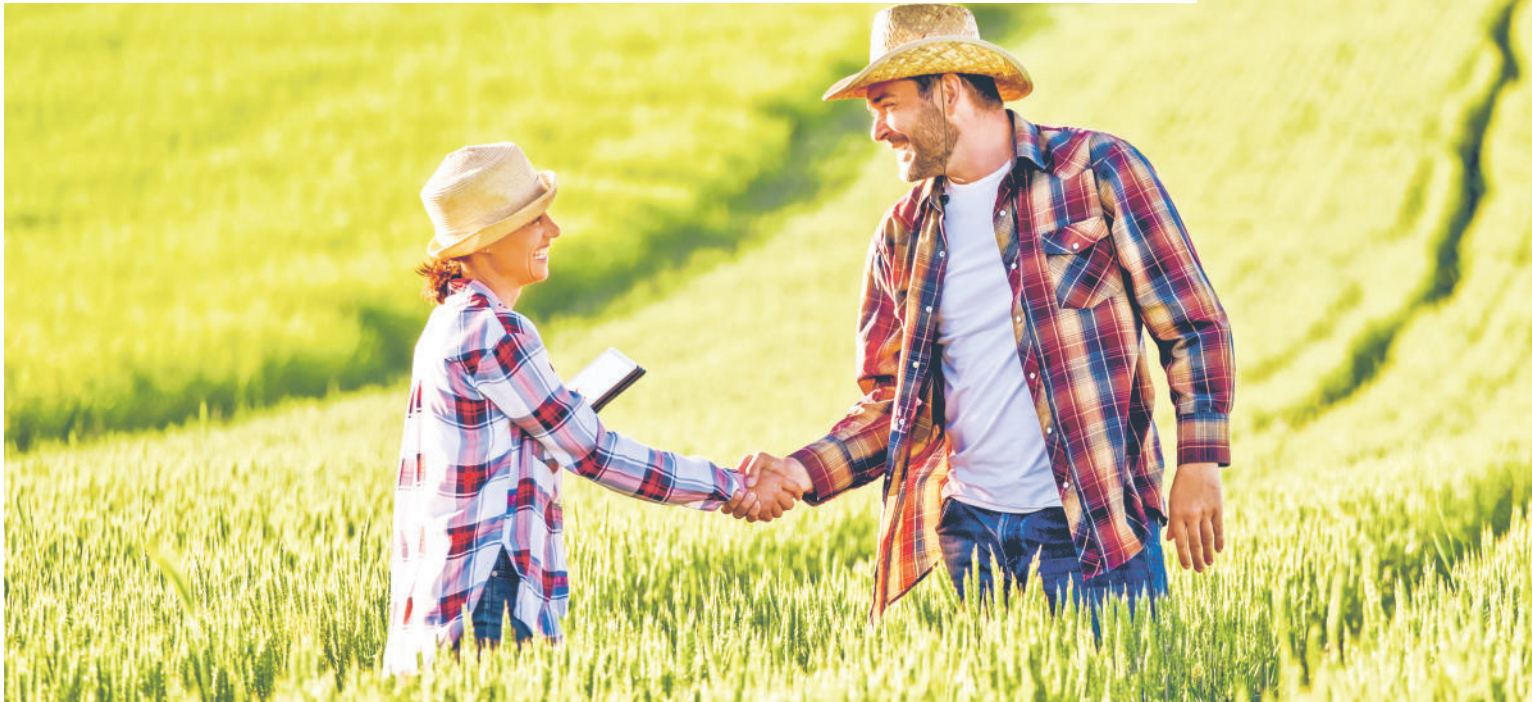

UBEZPIECZENIA ROLNE

Szanowni Państwo!

Czy ubezpieczenia w rolnictwie są obowiązkowe? Dlaczego warto rozszerzać zakres ubezpieczeń? I czy posiadanie polisy sprawi, że w sytuacji niepożądanego zdarzenia rzeczywiście pozyskamy środki na zniwelowanie strat? Na te i inne pytania odpowiadają eksperci zaproszeni na łamy raportu „Gazety Finansowej”. Prezentujemy też Państwu zestawienie najciekawszych w naszej ocenie ofert ubezpieczeniowych dla rolników. Warto poświęcić czas na ich analizę.

Redakcja

Uniknąć braku środków na prowadzenie działalności rolniczej, czyli co daje ubezpieczenie w rolnictwie

W okresie pogłębiających się problemów gospodarczych oraz wzrostu kosztów prowadzenia działalności wynikających między innymi z wysokiej inflacji, wielu przedsiębiorców – firm, ale i osób fizycznych – jest zmuszonych do podjęcia często radykalnych kroków mających na celu poszukiwanie oszczędności i ograniczenie wydatków.

Łukasz Reszczyński

broker ubezpieczeniowy,
Inter-Broker

Sektor rolniczy tak samo zмага się z dużymi problemami i skokowym wzrostem kosztów, ze szczególnym uwzględnieniem nakładów ponoszonych na produkcję rolną. Właśnie z racji czynników finansowych mogą pojawiać się wątpliwości co do słuszności wydatkowania funduszy na cele ubezpieczeniowe. Warto zatem zastanowić się nad pytaniem, jak uniknąć braku środków na prowadzenie działalności rolniczej w przypadku wystąpienia szkody oraz co w obecnej rzeczywistości gospodarczej dają ubezpieczenia w rolnictwie.

Wiele możliwości

Rynek ubezpieczeń oferuje dostęp do wielu rozwiązań ubezpieczeniowych ukierunkowanych na działalność rolniczą, które w praktyce mogą być właściwie dowolnie dostosowane do potrzeb i możliwości finansowych rolników. Wbrew

panującym jeszcze do niedawna przekonaniom, że ubezpieczenia w rolnictwie to przede wszystkim obowiązkowe ubezpieczenie budynków, OC rolnika i ewentualnie ubezpieczenie upraw – faktyczne możliwości ubezpieczeniowe dla rolnictwa są zdecydowanie szersze. Oczywiście podstawą w przypadku rolników indywidualnych są ubezpieczenia obowiązkowe, ale zarówno dla nich, jak i przedsiębiorstw rolniczych (w tym spółek kapitałowych, spółdzielni i kombinatów) dostępne są równocześnie ubezpieczenia dobrowolne, a także dotowane z budżetu Państwa.

Ograniczyć ryzyko

Posiadanie odpowiedniego ubezpieczenia w odniesieniu do faktycznych potrzeb, w przypadku wystąpienia szkody ogranicza ryzyko braku środków finansowych na dalsze prowadzenie działalności rolniczej. Jest to ważne szczególnie w dzisiejszych realiach, kiedy straty mogą się okazać bardzo dotkliwe z punktu widzenia kosztów odtworzenia składników majątku do stanu sprzed szkody czy utraty dochodów, które zostałyby osiągnięte, gdyby szkoda nie wystąpiła. W tym miejscu należy też zwrócić uwagę, że realność ochrony ubezpieczeniowej

nie wynika wyłącznie z samego faktu posiadania polisy, ale z prawidłowego doboru rozwiązań ubezpieczeniowych w odniesieniu do potrzeb i zakresu prowadzonej działalności. Dla rolników indywidualnych są to nie tylko ubezpieczenia obowiązkowe, które rzecz jasna zabezpieczają ich na ewentualność wystąpienia szkody objętej tym rodzajem polisy, jednak w rzeczywistości taka ochrona jest bardzo ograniczona (z wyjątkiem sum gwarancyjnych w ubezpieczeniu OC rolnika, które są tożsame z wysokością sum gwarancyjnych w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych). Realność ochrony ubezpieczeniowej wiąże się w przypadku rolników indywidualnych z odpowiednim doбором ubezpieczeń dobrowolnych i dotowanych. Przykładem jest obowiązkowe ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, które de facto zabezpiecza tylko szkody w samych budynkach, pomijając znajdujące się w nich mienie – są to zwierzęta, maszyny i urządzenia specjalistyczne czy zbiory upraw, których wartość niejednokrotnie osiąga, a nawet przewyższa wycenę samych budynków. Podobna sytuacja ma miejsce w przedsiębiorstwach rolniczych (nieobjętych ubezpieczeniem obowiązkowym), gdzie także należy ocenić potrzeby oraz dostosować do nich właściwe produkty ubezpieczeniowe w ramach polis dobrowolnych. Wymagane jest ponadto skierowanie większej uwagi na zastosowane rozwiązania ubezpieczeniowe dla tych obszarów działalności, które są kluczowe dla jej prowadzenia, jak i zabezpieczenie na ewentu-

alność wystąpienia roszczeń (tu pojawia się odpowiednio dostosowane ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej).

Dodatkowe ubezpieczenia

Obok ubezpieczeń obowiązkowych i dobrowolnych, funkcjonują dodatkowo ubezpieczenia dotowane z budżetu państwa, które są dostępne zarówno dla rolników indywidualnych, jak i przedsiębiorstw rolniczych. W tym kontekście pojawia się ubezpieczenie upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Dla upraw, dopłatą do składek objęte są najistotniejsze ryzyka mogące uszkodzić lub całkowicie zniszczyć uprawę i wygenerować straty w wysokości nawet pełnej wartości plonu głównego (przy czym ważne jest też ryzyko ognia, które nie jest objęte dopłatą do składek, ale zapewnia pokrycie szkód powstałych na skutek pożaru, co jest najbardziej możliwe krótko przed zbiorami lub w ich trakcie). Z kolei dla ubezpieczenia zwierząt, ochroną objęte jest kilka zdarzeń losowych (w tym przypadku też ważne jest rozszerzenie polisy o ryzyka, które nie są objęte ubezpieczeniem dotowanym – w tym co najmniej pożar oraz działanie dymu i sady).

W procesie zapewnienia realności ochrony ubezpieczeniowej kluczową rolę pełni również broker ubezpieczeniowy, którego zadaniem jest między innymi właściwe zbadanie potrzeb i wymagań osoby poszukującej ochrony ubezpieczeniowej (rolnika czy firmy) i takie skonstruowanie programu ubezpieczeniowego, aby zapewnione było pełne pokrycie szkód i strat powstałych na skutek urzeczywistnienia się ubezpieczanych zdarzeń.

Pozorna oszczędność

Rozważając zasadność ponoszenia kosztów na cele ubezpieczeniowe, warto zwrócić uwagę na samą istotę ubezpieczeń, którą jest przede wszystkim przeniesienie na ubezpieczyciela ryzyka mogącego wystąpić w toku prowadzenia działalności rolniczej. Takie rozwiązanie powoduje brak konieczności angażowania własnych środków producenta rolnego na pokrycie następstw zdarzeń objętych polisą. To właśnie zależność pomiędzy składką poniesioną na zakup polisy, a otrzymane w zamian ubezpieczeniem dla uniknięcia braku środków na prowadzenie działalności rolniczej w przypadku wystąpienia szkody oraz zapewnieniem ciągłości jej dalszego kontynuowania. Prawdopodobieństwo, że rolnik czy przedsiębiorstwo doświadczy trudności finansowych, po wystąpieniu szkody bez pokrycia ubezpieczeniowego, jest z całą pewnością zdecydowanie większe w obecnych okolicznościach gospodarczych, niż jeszcze miało to miejsce chociażby rok czy dwa lata temu, a wpływ na to ma zwłaszcza niestabilność cen oraz utrzymujący się wzrost kosztów. Z punktu widzenia świadomości i odpowiedzialności w prowadzeniu działalności ogółem, jak i rolniczej – ubezpieczenia są wydatkiem koniecznym dającym poczucie bezpieczeństwa, a rozważania dotyczące rezygnacji z ich zakupu – pozorną oszczędnością. Jednak, w sytuacji gdy środki na zakup polisy są ograniczone, w pierwszej kolejności należy zabezpieczyć te interesy i obszary działalności rolniczej, które są kluczowe dla zapewnienia ciągłości jej funkcjonowania.

UBEZPIECZENIA ROLNE

Nazwa firmy	Nazwa produktu	Co wyróżnia Państwa ofertę?	Opis oferty
AGRO Ubezpieczenia - Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	Pakiet Bezpieczny Rolnik Gospodarstwo	Ofertę wyróżnia elastyczna budowa pakietu, gdzie klient ma możliwość podjęcia decyzji o wyborze optymalnego zakresu ubezpieczenia – szyte na miarę. Obecnie wprowadziliśmy promocję dotyczącą ubezpieczenia mienia od przepięć za symboliczną złotówkę. Wyróżnikiem oferty jest także możliwość rozszerzenia ubezpieczenia obowiązkowego budynków rolniczych o klauzule ubezpieczenia od wszystkich ryzyk. Wprowadziliśmy także ubezpieczenie fotowoltaiki w zakresie all risk z możliwością rozszerzenia ochrony o stłuczenia. Jako jedni z nielicznych na rynku oferujemy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia usług agroturystycznych.	W zakres pakietu wchodzi ubezpieczenia obowiązkowe: Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego (OC rolnika) Obowiązkowe ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych (obowiązkowe ubezpieczenie budynków rolniczych) z możliwością rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej o zakres od wszystkich ryzyk. Dobrowolne ubezpieczenie mienia w gospodarstwie rolnym oferujemy na bazie allrisk z możliwością rozszerzenia ochrony o klauzule dodatkowe dla poszczególnych kategorii mienia. Składową pakietu jest także ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym oraz ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków.
Compensa T.U. S.A. Vienna Insurance Group	Compensa Gospodarstwo Rolne	Ofertę Compensa wyróżnia kompleksowość podejścia do ubezpieczenia gospodarstwa rolnego – w ramach ubezpieczenia możemy ubezpieczyć majątek rolnika w postaci m.in. budynków rolniczych, sprzętów i maszyn rolniczych czy zwierząt gospodarskich, ale też zawrzeć obowiązkowe ubezpieczenia budynków rolniczych i OC rolnika. Klient może rozszerzyć ochronę z polisy rolnej o szereg rozwiązań ubezpieczeniowych dedykowanych życiu codziennemu rolników. Wśród tych rozwiązań klienci znajdują takie produkty jak ubezpieczenie domu, NNN rolnika, OC w życiu prywatnym, ubezpieczenia zdrowotne, a także ubezpieczenia Home Assistance i Medical Assistance. Zapewniają one wsparcie w nagłych sytuacjach dotyczących awarii w ubezpieczonym domu i po nieszczęśliwym wypadku lub nagłym zachorowaniu. Szczególną zaletą oferty Compensa jest specjalistyczna likwidacja szkód dokonywana przez ekspertów w terenie i w przypadku prostych szkód, możliwość samodzielnej likwidacji szkody za pośrednictwem strony internetowej.	Ubezpieczenia rolne w Compensie to gwarancja kompleksowej ochrony dla gospodarstwa rolnego. To w Compensie, w ramach jednej polisy, klient może zawrzeć umowę ubezpieczeń OC rolnika i ubezpieczenia budynków rolniczych, wypełniając ustawowy obowiązek, na jednej polisie z dobrowolnym ubezpieczeniem mienia rolniczego, m.in. budynków, budowli, sprzętu i maszyn rolniczych, a także materiałów, zapasów, ziemiofodów oraz zwierząt gospodarskich. Ponadto, w przygotowanej przez Compensę ofercie ubezpieczeń dla rolników znajdują się także rozszerzenia ochrony, jak OC w życiu prywatnym, NNN rolnika, szereg ubezpieczeń komunikacyjnych i zdrowotnych, a także wsparcie w postaci Home lub Medical Assistance.
Generali Agro	Generali Gospodarstwo Rolne	Możliwość ubezpieczenia każdego rodzaju budynku rolnego w wariantach all risks. Szeroki zakres klauzul dodatkowych: ubezpieczenie paliw napędowych, ziemiofodów oraz materiałów i zapasów poza budynkami, piwnicami lub silosami, ziemiofodów od rozmrożenia i zepsucia, sprzętu rolniczego od awarii, odnawialnych źródeł energii wraz ze stratą w produkcji energii elektrycznej, ubezpieczenie mienia rolnego w kilku wariantach do wyboru, również od wszystkich ryzyk, brak franszyz i udziałów własnych w ryzykach.	Produkt Generali Gospodarstwo Rolne łączy w sobie obowiązkowe i dobrowolne ubezpieczenie i jest skierowane do rolników, a także właścicieli budynków rolnych, którzy z definicji nie są rolnikami. Ubezpieczenie Generali Gospodarstwo Rolne to niespotykany na rynku zakres klauzul dodatkowych oraz możliwość ubezpieczenia mienia i budynków w kilku wariantach do wyboru, również w wariantach od wszystkich ryzyk, co pozwala na kompleksowe zabezpieczenie mienia w gospodarstwie rolnym. Dzięki temu rozwiązaniu oferta Generali Agro jest elastyczna i pozwala odpowiednio dopasować zakres ubezpieczenia do indywidualnych wymagań klienta. Brak franszyz w ryzykach oraz brak udziałów własnych przy wypłacie odszkodowania pozwala na odpowiednie zabezpieczenie interesu rolnika przy ewentualnej szkodzi.
Mentor	Ubezpieczenia rolne	Posługiwanie się autorskimi programami ubezpieczeniowymi, które są dedykowane podmiotom branży rolnej (obejmują ryzyka istotne z punktu widzenia ciągłości działania i odzwierciedlają specyfikę oraz rzeczywiste potrzeby gospodarstw). Sprawny i rzeczowy udział w likwidacji szkód (np. obecność na polu w przypadku trudnych szkód w uprawach – to specjalność brokerów Mentor, doświadczenie zdobyte również na krajowych i zagranicznych szkoleniach). Doradztwo w każdej sprawie związanej z ubezpieczeniem podmiotów prowadzących działalność rolną. Zakres działalności na terenie całego kraju oraz obsługa gospodarstw od małych aż po duże.	W zakresie ubezpieczeń rolnych Mentor dysponuje zespołem doświadczonych brokerów ubezpieczeniowych. Od wielu lat współpracuje z przedsiębiorstwami rolnymi, rolniczymi spółdzielniami produkcyjnymi, jak również indywidualnymi gospodarstwami, w celu zapewnienia im optymalnej i kompleksowej ochrony ubezpieczeniowej. Obsługa brokerska rozpoczyna się od momentu negocjacji warunków ubezpieczenia, poprzez bieżącą administrację zawartych polis, a skończywszy na profesjonalnej pomocy przy likwidacji szkód. Wiedza zdobyta przez lata obecności na rynku ubezpieczeń rolnych pozwala nie tylko na weryfikację działań towarzystw, ale również na konstruktywne rozwiązywanie wszelkich problemów ubezpieczeniowych.
Wiener TU S.A. Vienna Insurance Group	Pakiet AGRO	Pakiet AGRO to kompleksowe ubezpieczenie dla rolników, w skład którego wchodzi ubezpieczenie obowiązkowe, jak i dobrowolne. Obowiązkowe ubezpieczenie budynków rolniczych obejmuje: budynek rolniczy wraz ze stałymi elementami – budynki mieszkalne i gospodarcze, także w wartości odtworzeniowej ze zużyciem technicznym powyżej 10 proc., budynki rolnicze w budowie (również bez pokrycia dachem), rozbudowie, przebudowie lub nadbudowie. Bez konieczności zakupu ubezpieczenia od ognia i zdarzeń losowych, umożliwiamy ochronę od: kradzieży z włamaniem, m.in. narzędzi i urządzeń, materiałów i zapasów, silowników, stałych elementów, ruchomości domowych (w tym UTO – urządzeń transportu osobistego np. hulajnoga elektryczna) dewastacji, przepięć stłuczenia lub pęknięci. W ubezpieczeniu Agrocasco firma stosuje stopień zużycia na poziomie 0 proc. dla maszyn rolniczych, w wieku do 10 lat włącznie. W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków ubezpiecza każdego bez względu na wiek.	Pakiet AGRO to kompleksowe ubezpieczenia dla rolnika (w tym obowiązkowe OC i ubezpieczenie budynków rolniczych oraz wiele ryzyk dodatkowych). W zakresie dobrowolnym: ubezpieczenie dobytku rolniczego, ubezpieczenie OC w życiu prywatnym, ubezpieczenie budynków rolniczych jako rozszerzenie do ubezpieczenia obowiązkowego, ubezpieczenie mienia od stłuczenia lub pęknięcia, ubezpieczenie mienia od dewastacji, ubezpieczenie OC gospodarstwa agroturystycznego, ubezpieczenie mienia od przepięć, ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków może objąć najbliższych ubezpieczonego, bez względu na ich wiek. Istnieje możliwość rozszerzenia zakresu ochrony budynków rolniczych o dodatkowe zdarzenia losowe oraz ubezpieczenie małych budynków i budowli. Ubezpieczenie maszyn rolniczych Agrocasco, obejmujące maszyny oraz części robocze tych maszyn, jak np. heder, wycinak do kisonki.

REKLAMA

wiener
VIENNA INSURANCE GROUP

**Dajemy energię
na owocną
pracę**

**Pakiet
AGRO**

Materiał reklamowy niestanowiący oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego.

Ubezpieczyć uprawy – jak to zrobić, żeby czuć się bezpiecznie?

Niekorzystne zjawiska pogodowe towarzyszą nam od zawsze, coraz częściej jednak stają się przyczyną strat. Nawet mając długoletnie doświadczenie w prowadzeniu gospodarstwa i korzystając z najlepszych dostępnych prognoz, trudno przewidzieć pogodę w dłuższym okresie.

Jacek Chojnacki

dyrektor regionu Food & Agri|Broker Ubezpieczeniowy

Postępujące zmiany klimatu i gwałtowność towarzyszących im zjawisk powodują realne ryzyko i uzasadniają pytanie, w jaki sposób możemy się skutecznie zabezpieczyć przed tą niewiadomą. Poniżej przedstawiam kilka porad, z których mogą skorzystać zarówno rolnicy już posiadający ubezpieczenie upraw oraz ci, którzy dopiero zamierzają nabyć taki produkt.

Dlaczego potrzebuję ubezpieczenia upraw?

W zarządzaniu ryzykiem w rolnictwie istnieje kilka podstawowych narzędzi radzenia sobie z ryzykiem związanym z pogodą. Możemy wśród nich wymienić:

- korzystanie z prognoz pogody;
- stosowanie systemów nawadniających;
- technologie minimalnej uprawy;
- stosowanie bardziej odpornych odmian upraw;
- pożyczki bankowe, wsparcie rządowe, inne formy pomocy zewnętrznej.

Można także opierać swoją strategię na rekompensowaniu strat z lat niekorzystnych nadwyżką zysków z lat pomyślnych plonów. Praktyka taka staje się jednak coraz bardziej problematyczna, gdyż częściej niż dotychczas mamy do czynienia z niekorzystnymi plonami w kolejnych latach (np. 2018 i 2019 w Polsce). Mogą się nawet zdarzyć trzy lata z rzędu z niekorzystnymi plonami, co skutecznie utrudnia stosowanie takiego podejścia jako jedynego zabezpieczenia.

Ponadto taka strategia zabezpieczania się przed stratami wymaga dużo większych nakładów finansowych niż zakup ubezpieczenia. Należy też pamiętać, że przy ta-

kim podejściu rolnik musi podjąć decyzję, czy inwestuje w rozwój gospodarstwa (nowy sprzęt, rozbudowę stada), czy zamraża fundusze, trzymając nadwyżkę finansową na rekompensatę strat w kolejnych latach. W czasach inflacji, która w ciągu kilku miesięcy pomniejsza realną wartość odłożonych środków o kilkanaście procent, nie ma chyba gorszego rozwiązania.

2. Znajdź właściwą firmę ubezpieczeniową

Ubezpieczenia opierają się na zaufaniu. Przed podjęciem decyzji o zawarciu umowy warto sprawdzić ubezpieczyciela, wówczas będziesz mógł mu zaufać. To prawda, że czasami zdarzają się skargi na produkty i firmy ubezpieczeniowe. Trzeba jednak pamiętać, że mamy tendencję do mówienia 10 razy częściej o złych doświadczeniach niż o pozytywnych. Przede wszystkim warto poświęcić trochę czasu, aby zrozumieć, kim naprawdę są ubezpieczyciele przyjmujący na siebie ryzyko. Kilka kwestii, które warto rozważyć i zapytać o nie swojego agenta ubezpieczeniowego:

1. Kto jest udziałowcem zakładu ubezpieczeń?
2. Jak długo ubezpieczyciel działa na rynku?
3. Jak duże doświadczenie ma w obsłudze i likwidacji szkód w uprawach?
4. Kto reasekuruje ryzyko szkód w uprawach?
5. Ile tak naprawdę ubezpieczyciel wypłaci z własnych środków w przypadku zdarzenia katastroficznego, tj. jeśli inni rolnicy również poniosą szkody?
6. Jaki był stosunek między zebranymi składkami ubezpieczeniowymi a wypłatami w przeszłości?
7. Ile osób z wykształceniem rolniczym lub praktycznym doświadczeniem w tej dziedzinie pracuje u ubezpieczyciela?

8. Ile umów ubezpieczenia upraw mają w swoim portfelu i ile roszczeń ubezpieczeniowych zostało sprawnie obsłużonych?

9. Czy dotychczasowe szkody w uprawach wiązały się ze znacznymi odszkodowaniami?

10. Czy znamy rolników, którzy otrzymali wypłaty i mogą polecić tę firmę ubezpieczeniową?

Zidentyfikuj luki w swojej ochronie ubezpieczeniowej

Bardzo ważną kwestią jest zrozumienie konstrukcji ochrony ubezpieczeniowej.

W celu sprawdzenia ubezpieczenia możemy wykorzystać następującą listę kontrolną:

11. Czy suma ubezpieczenia jest wystarczająco wysoka, aby pokryć ewentualną szkodę?
12. Jak ustala się sumę ubezpieczenia?
13. Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?
14. Jak szybko uprawy będą się kwalifikowały do ubezpieczenia?
15. Czy odszkodowanie będzie ograniczone? W przypadku niektórych ryzyk odpowiedzialność ubezpieczyciela jest ograniczona do limitu w wysokości np. 15-25 proc. sumy ubezpieczenia.
16. W jaki sposób szacowane są straty w plonach?
17. Jaką metodę stosuje się do obliczenia przewidywanego plonu?
18. Jakie dokładnie ryzyka są objęte ochroną? Czy na pewno te, na których nam najbardziej zależy?
19. Czy są jakieś dodatkowe udziały własne lub franszyzy? W jakiej wysokości? Każdy udział własny pomniejsza wypłacane odszkodowanie. Z kolei franszyza oznacza, że szkoda poniżej wysokości franszyzy nie będzie zakwalifikowana do wypłaty.
20. Jak jest ustalony udział własny (na pole, na szkodę, na uprawę, na gospodarstwo)?
21. Czy wszystkie moje uprawy i cały areal są ubezpieczone?

Warto też przeprowadzić symulację wypłat historycznych – jakie otrzymałbyś odszkodowanie, posiadając taką polisę w przeszłości, tzn. gdyby szkoda rzeczywiście wystąpiła i warunki ubezpieczenia odpowiadały proponowanym?

Zwróć uwagę na sformułowania dotyczące ubezpieczeń

Wszyscy klienci są raczej zgodni, że sformułowania dotyczące ubezpieczeń nie są najciekawszą lekturą, ale „diabeł tkwi w szczegółach”. W przypadku dużej szkody wszystkie te szczegóły będą miały znaczenie.

Dlatego zawsze warto zwracać uwagę na następujące kwestie w umowach ubezpieczeniowych:

22. Czy Państwa umowa ubezpieczeniowa jest kompletna i zawiera wszystkie istotne sformułowania? Może się zdarzyć, że niektóre warunki ubezpieczenia nie zostaną Państwu przedstawione do wglądu, choć mogą one zawierać dodatkowe wyłączenia lub inne ważne klauzule. Wszystkie warunki umowy muszą być przedstawione przed podjęciem przez Państwa decyzji o zawarciu tej umowy.
23. Nie powinno być sprzeczności między poszczególnymi sformu-

lowaniami. W przeciwnym razie potrzebna jest dodatkowa klauzula, która wyjaśnia, które z nich jest właściwe w danej sytuacji.

24. Czy ubezpieczyciel ma prawo do jednostronnego wypowiedzenia umowy w trakcie jej trwania? W jakich przypadkach?

25. Jakie są definicje ubezpieczonych ryzyk?

26. Jakie są zastrzeżenia dotyczące zmiany ryzyka w trakcie trwania umowy?

27. Czy proces likwidacji szkód jest w pełni i czytelnie opisany?

28. Czy wszystkie dokumenty i załączniki związane z umową ubezpieczenia (w tym raport kontroli upraw) są podpisane przez osoby upoważnione?

29. Czy zakład ubezpieczeń ma obowiązek niezwłocznego przekazania klientowi oryginału raportu z kontroli upraw lub raportu wyceny szkody?

30. Czy wyznaczono termin oględzin i sporządzenia wyceny po wystąpieniu szkody?

31. Czy rolnik może pozostawić kilka próbek w celu uzyskania alternatywnej opinii?

32. W jakim terminie ubezpieczyciel musi przedstawić decyzję o wypłacie odszkodowania?

Jak znaleźć właściwego partnera?

Najważniejsze to nigdy nie bądź sam! Jako profesjonalista w produkcji rolnej nie musisz się znać na ubezpieczeniach.

Poszukaj partnera, który pomoże ci w rozwiązywaniu potencjalnych problemów z umowami ubezpieczenia lub firmami ubezpieczeniowymi.

Możesz skorzystać z pomocy pośrednika, np. profesjonalnego brokera, posiadającego odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie, który dokładnie zna rynki ubezpieczeniowe i posiada dobre relacje biznesowe ze wszystkimi ubezpieczycielami na rynku.

Jako profesjonalista w produkcji rolnej nie musisz się znać na ubezpieczeniach. Poszukaj partnera, który pomoże ci w rozwiązywaniu potencjalnych problemów z umowami ubezpieczenia lub firmami ubezpieczeniowymi.

Polisy ubezpieczeniowe połączone w całość to swoista mozaika składającą się na ochronę ubezpieczeniową

Czym jest umowa ubezpieczenia i do czego jest ona potrzebna? Nie chodzi mi przy tym o charakterystykę konstrukcji prawnej, czy odniesienie się do funkcji ubezpieczeń jako takich. Jeśli sprwadzimy kwestię umowy ubezpieczenia – potocznie zamiennie nazywanej polisą – do prostych założeń, to okazuje się, że jest to pewien zakład: nabywca polisy zakłada się z zakładem ubezpieczeń, że w zamian za względnie niewielką sumę pieniędzy będzie mógł liczyć w razie potrzeby na to, że otrzyma dużo więcej w sytuacji, gdy ziszcą się niekorzystne dla niego scenariusze określone w umowie ubezpieczenia.

Grzegorz Bobowski

prokurent, broker ubezpieczeniowy, Integrum Broker

Polisa zatem stanowi zabezpieczenie na wypadek zaistnienia sytuacji wymagających wsparcia dużej instytucji finansowej i pokrycia powstałych strat.

Analogiczny schemat zastosujemy do gospodarstw rolnych, niezależnie od tego, czy są to jednoosobowe rodzinne przedsięwzięcia, czy wysoce zmechanizowane i zindustrializowane przedsiębiorstwa. Jak w takim razie wygląda mapa ubezpieczeń w rolnictwie i czemu one służą? Truizmem jest spostrzeżenie, że celem polisy w działalności rolnej jest zabezpieczenie interesu majątkowego ubezpieczonego i zapłata odszkodowania przez ubezpieczyciela na zasadach ustalonych w umowie ubezpieczenia. Pokuszę się zatem o przedstawienie krótkiego przewodnika po ubezpieczeniach, które albo trzeba, albo zdecydowanie warto zawrzeć, prowadząc ogólnie pojętą działalność w rolnictwie.

Gospodarstwo rolne i rolnik

Na początek warto zwrócić uwagę, że znaczenie gospodarstwa rolnego w krajobrazie polskiego życia społecznego i gospodarczego jest zdaniem ustawodawcy na tyle istotne, że postanowił je zdefiniować aż w dwóch aktach prawnych (w kontekście umowy ubezpieczenia): w Kodeksie cywilnym oraz w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym oraz Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z 22 maja 2003 – zwanej dalej ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych. Oprócz tego

ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych wskazuje, że rolnikiem, jest wyłącznie osoba fizyczna, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne.

Ubezpieczenia obowiązkowe w rolnictwie

Pierwsza uwaga dotyczy tego, że ustawodawca przewidział dwie umowy ubezpieczenia, które rolnik musi obowiązkowo zawrzeć:

- ubezpieczenie budynków w gospodarstwie rolnym od ognia i innych zdarzeń losowych;
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego.

Jak wspominałem powyżej, obowiązek ten dotyczy wyłącznie osób fizycznych, co oznacza prawną konieczność zawarcia takiej umowy ubezpieczenia, aby nie narazić się na kary za jej nieposiadanie (1/10 minimalnego wynagrodzenia w przypadku ubezpieczenia za pracę w przypadku ubezpieczenia OC rolników i 1/4 minimalnego wynagrodzenia za pracę w przypadku ubezpieczenia budynków w gospo-

darstwach rolnych). Z prawnego punktu widzenia korzyść nabycia takiej polisy jest zatem podwójna: rolnik otrzymuje zapewnienie ochrony ubezpieczeniowej na zasadach określonych w takiej polisie i jednocześnie unika kar finansowych za jej niezawarcie.

Wszystkie pozostałe ubezpieczenia (oczywiście oprócz obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych) są ubezpieczeniami dobrowolnymi. Oznacza to, że rolnik będący osobą fizyczną może, ale nie musi ich zawierać.

Jakie korzyści dają takie ubezpieczenia?

Jeśli chodzi o ubezpieczenie budynków w gospodarstwie rolnym, to taka polisa pozwala na pokrycie kosztów odbudowy budynku w przypadku jego uszkodzenia lub zniszczenia przez żywioły (np. pożar, huragan, deszcz, powódź, grad czy podtopienie). Z kolei polisa OC chroni odpowiedzialność cywilną rolnika, czyli możliwość żądania od niego zapłaty odszkodowania, gdyby ten z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego wyrządził osobie trzeciej szkodę – odszkodowanie pozwala zatem uniknąć wypłaty kwoty, która w przypadku szkody osobowej wynosi równowartość 5,21 mln euro oraz 1,05 mln euro w przypadku szkody rzeczowej. Kwoty te zatem są analogiczne jak w przypadku obowiązkowego ubezpieczenia OC pojazdu mechanicznego.

Polisy dobrowolne

Czy wyżej wymienione polisy wyczerpują katalog polis, jakie może lub powinien wykupić rolnik? Odpowiedź na to pytanie jest oczywiście negatywna.

Jakie są korzyści zawarcia innych umów ubezpieczenia? Dla przykładu:

- polisa ruchomości w gospodarstwie rolnym lub innych budynków niewchodzących w skład gospodarstwa rolnego – od ognia i innych zdarzeń losowych daje możliwość uzyskania odszkodowania w przypadku konieczności odbudowy zniszczonego mienia (np. w przypadku pożaru, zalania czy huraganu);
- uzupełniająca polisa ubezpieczenia budynków od takich zdarzeń jak zalanie, dewastacja, dym, sadza, upadek drzewa na budynek w gospodarstwie rolnym, a także dodatkowa polisa od ubezpieczenia innych obiektów niż budynki (np. ogrodzenia, obiekty małej architektury) dają możliwość uzyskania odszkodowania w zakresie nieobjętym polisą obowiązkową;
- polisa ubezpieczenia OC w życiu prywatnym oraz dobrowolne ubezpieczenie OC umożliwia zapłatę odszkodowania osobie trzeciej (jak można się domyślić, diabeł

tkwi w szczegółach, a obowiązkowe ubezpieczenie OC nie obejmuje wszystkich sytuacji nim objętych – np. agroturystyka);

- polisa ubezpieczenia upraw – w zależności od rodzaju uprawy – daje możliwość uzyskania odszkodowania w przypadku utraty lub zmniejszenia plonu wskutek np. gradobicia, opadów deszczu, przymrozków wiosennych, ujemnych skutków przezimowania czy suszy;
- polisa mienia w transporcie – tzw. polisa cargo – chroni produkty rolne podczas przewozu środkiem transportu (np. w przypadku kolizji z innym pojazdem);
- polisa ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków lub polisa ubezpieczenia na życie pozwalająca wypłacić świadczenie w przypadku uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego rolnika.

Jak widać, polisy ubezpieczeniowe, połączone w całość, mogą tworzyć swoistą mozaikę składającą się na ochronę ubezpieczeniową. Co do zasady żadna z nich nie dubluje się, więc ryzyko zawarcia podwójnego ubezpieczenia jest mało prawdopodobne. W zależności od potrzeb, możliwości finansowych oraz pomysłu na zaprojektowanie programu bezpieczeństwa finansowego za pomocą ubezpieczeń prawidłowo skonstruowane ubezpieczenia pozwalają na szybkie sfinansowanie chwilowego braku środków spowodowanego albo uszkodzeniem infrastruktury gospodarstwa rolnego, utraty lub zniszczenia plonów albo utratą zdolności do pracy czy zwiększenie się pozycji „pasywa” (ubezpieczenie OC). W skrajnym przypadku środki pozyskane z odszkodowania mogą uratować wielopokoleniowy dobytek rodzinny.

Polisy ubezpieczeniowe, połączone w całość, mogą tworzyć swoistą mozaikę składającą się na ochronę ubezpieczeniową. Co do zasady żadna z nich nie dubluje się, więc ryzyko zawarcia podwójnego ubezpieczenia jest mało prawdopodobne.

